

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 234/2017-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Michaelou Pagáčikovou, Radlinského 47, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 12/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 12/2013.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v konaní o určenie otcovstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej [REDACTED] (ďalej len „maloletá“), ktoré začalo 14. marca 2013 a skončilo rozsudkom okresného súdu č. k. 2 C 12/2013-367 z 21. novembra 2016, ktorý jej bolo doručený toho istého dňa. Odporcovi sa dosiaľ rozsudok okresného súdu nepodarilo doručiť. Predmetným rozsudkom bolo okrem iného určené, že odporca je otcom maloletej, maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti sťažovateľky, a taktiež bolo rozhodnuté aj o vyživovacej povinnosti odporcu k maloletej.

3. Sťažovateľka sa v priebehu konania obrátila so sťažnosťou na prietahy v konaní z 28. júna 2016 aj na predsedníčku okresného súdu, ktorá uznala jej opodstatnenosť a nariadila dohľad v predmetnej veci v pravidelných trojmesačných intervaloch.

4. Sťažovateľka v sťažnosti akcentuje na tú skutočnosť, že hoci okresný súd vo veci rozhodol (v novembri 2016), aj keď až po viac ako 3 a pol roku, tento rozsudok, ako aj uznesenie o neodkladnom opatrení neboli ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu doručené odporcovi, a preto nie sú právoplatné a vykonateľné.

5. Sťažovateľka ústavnému súdu navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatoval porušenie ňou označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom okresného súdu v označenom konaní, prikázal okresnému súdu konať v jej právnej veci bez zbytočných prietahov, predovšetkým „*aby bez zbytočných prietahov vykonal doručenie Uznesenia Okresného súdu Námestovo sp. zn. 2 C/12/2013 - 305 zo dňa 19. 10. 2016 a Rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp. zn. : 2 C/12/2013 - 367 zo dňa 21. 11. 2016 prostredníctvom zákonnej fikcie doručenia, v súlade s ust. § 111 a ust. § 112 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku*“, priznal jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 6 000 €, ako aj úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej

lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie.

11. Podľa svojej ustálenej judikatúry (napr. I. ÚS 53/2017 a tam citovanej ďalšej judikatúry) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj vo vzťahu k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v danom prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je totiž to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočností, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

13. S prihliadnutím na uvedené možno konštatovať, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu okresný súd nemohol podniknúť žiadne kroky na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky v napadnutom konaní, keďže v tom čase už bolo rozhodnuté

(25. novembra 2016), takže okresný súd v čase podania sťažnosti v napadnutom konaní už nemohol porušovať základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako ani právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Keďže sťažovateľka sa na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou v čase, keď porušenie označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru na všeobecnom súde už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03), ústavný súd musel jej sťažnosť odmietnuť pre zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

15. Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2017